

HET APP

ALGEMENE STRUCTUUR

A. Het APP algemeen	P 3
1. Waarom een Artistiek Pedagogisch Project?	P 3
2. Omschrijving van het Artistiek Pedagogisch Project	P 3
Ruim en open	P 4
Flexibel	P 4
Praktisch en hanteerbaar	P 4
3. Situering van het Artistiek Pedagogisch Project	P 5
De leerplannen van het domein Beeldende en Audiovisuele Kunsten	P 5
Jaarplannen	P 5
4. Omschrijving van de academie	P 5
Vestigingsplaatsen	P 5
Onderwijsstatuut	P 5-6
Korte geschiedenis Sint-Lucas	P 6
Korte geschiedenis Pigment	P 6
Participanten	P 7
Het schoolbestuur	P 7
Gemeentebestuur van Kapellen en Kalmthout	P 7
De directie	P 7
De preventie adviseur	P 8
De pedagogische coördinatoren	P 8
De aanvangsbegeleider/mentor	P 8
De leerkrachten	P 8
De cursisten	P 9
De administratie	P 9
Tint	P 9
Pigment	P 9
Overlegstructuur	P 10
Doelgroepen	P 10
Graden	P 10
Opleiding	P 11

B. Het APP Algemene visie ..... P 12-13

Het APP geeft een omschrijving van de visie van Sint-Lucas op de onderwijsopdracht en het verband tussen deze opdracht en haar visie op mens en maatschappij. Tevens verduidelijkt het de algemene doelen die haar voor ogen staan en de werkwijzen die zij hierbij wenst aan te wenden.

C. Het APP specifiek kinderen en jongeren (LG+MGJ) ..... P 14

- 1. De visie van de school op de ontwikkeling van kinderen en jongeren** ..... P 14-15
- 2. De visie van de school op leren en de methode** ..... P 15

3. De waarden die de academie wil overdragen .....P 16 en de normen die we hanteren	
Het belang van eigenwaarde	P 16
Respect voor mens en natuur	P 16
4. De cultuur van de school	P 17
Respect voor kind, natuur en cultuur	P 17
5. De manier waarop de omgeving bij de school wordt betrokken	P 17
In dialoog met ouders en omgeving	P 17
In dialoog met gemeente Gemeentes	P 17
In dialoog met asielcentrum	P 18
6. Besluit	P 18

D. Het APP specifiek volwassenen (3de graad+ 4^{de} graad + Specialisaties)	P 19
1. Het didactisch kader	P 19
2. De lessen zelf	P 19
3. De evaluatie	P 20
4. De jury	P 20
5. De toelatingsvoorwaarden	P 20
Algemene toelatingsvoorwaarden	P 20
Specifieke toelatingsvoorwaarden	P 20

E. Bijlagen

Aanvullende informatie die het APP vollediger maakt.

De hiernavolgende lijst bevat bijlagen die reeds uitgevoerd of nog in ontwikkeling zijn.

- 1. Gevolgde leerplannen DKO**
Deze documenten zijn ter inzage op het secretariaat.
- 2. Basisschema jaarplan**
Deze documenten zijn ter inzage op het secretariaat.
- 3. Een jury-beoordelingsprocedure en evaluatiemethode**
Deze documenten zijn ter inzage op het secretariaat.
- 4. Beeldcatalogus**
Zie website

1. Waarom een Artistiek Pedagogisch Project?

Iedere academie is verantwoordelijk voor het uitschrijven van haar eigen artistiek pedagogisch project.

In elke school ontstaat met de jaren wel een soort onuitgesproken didactische sfeer, een losse verzameling didactische dromen van de leerkrachten die er op dat moment lesgeven en geloven in wat ze doen.

Een losse verzameling didactische dromen is echter nog geen profiel. Een onuitgesproken didactische gewoonte is nog geen project.

Een academie en haar leerkrachtenteam kunnen veel meer doen dan dat. Ze kunnen al hun didactische ervaringen en inzichten samenvoegen tot een hanteerbaar werkinstrument. Een artistiek pedagogische intentieverklaring waar het hele leerkrachtenteam, de directie en het schoolbestuur achter staan en van waaruit de academie zich verder kan profilieren en verbeteren naar de toekomst toe.

2. Omschrijving van het Artistiek Pedagogisch Project

In het APP geeft de academie een omschrijving van haar visie op de onderwijsopdracht en het verband tussen deze opdracht en haar visie op mens en maatschappij. Zij bepaalt de doelen die haar voor ogen staan en de werkwijzen die zij hierbij wenst aan te wenden.

• Ruim en open

Het APP is geen gesloten didactisch wetboek.

Het moet ruimte bieden aan de verschillende opvattingen tussen leerkrachten en zich openstellen voor mogelijk nieuwe invalshoeken van toekomstige leerkrachten.

• Flexibel

Het APP kan bijgevolg nooit definitief zijn.

Een regelmatige evaluatie en een overlegstructuur waarin zo'n evaluatie kan plaatsvinden is dan ook aangewezen. Zo'n overleg kan gebeuren in de voorziene vakvergaderingen.

Een verandering in het APP wordt telkens beslist met het volledige leerkrachtenteam en directie en moet steeds worden goedgekeurd door de Raad van Bestuur.

• Praktisch en hanteerbaar

Het APP is open en flexibel zonder evenwel in nietszeggende algemeenheden te vervallen. Het moet een praktisch bruikbaar en krachtig werkinstrument blijven.

Leerkrachten kunnen op basis hiervan hun lessen voorbereiden, geven en evalueren.

Voor nieuwe leerkrachten kan het een richtinggevend naslagwerk over onze visie zijn en een leidraad voor hun lessen betekenen.

3. Situering van het Artistiek Pedagogisch Project

• Leerplannen Beeldende en Audiovisuele Kunsten

Ten gevolge van het decreet op het deeltijds kunstonderwijs werd door het OVSG het leerplan voor de opleidingen Beeldende en Audiovisuele Kunsten opgesteld. Sint-Lucas volgt dit raamleerplan.

• Jaarplannen

De leerkrachten blijven uiteindelijk verantwoordelijk voor de praktische realisatie van het jaarplan.

Ze bepalen welke creatieve accenten ze willen leggen en hoe ze dit vakspecifiek wil invullen binnen de krijtlijnen van het artistiek pedagogisch project.

Zo kunnen ze vanuit hun eigen visie en karakter in hun jaarplannen ritme, volgorde en aandachtspunten vastleggen.

Ook al zijn jaarplannen geënt op elke individuele leerkracht, toch biedt een overleg binnen dezelfde graad of optie een bewezen meerwaarde.

Jaarplannen zijn flexibel en kunnen aangepast worden aan de dagdagelijkse praktijk, hierdoor is de opmaak van een jaarintentieplan ook mogelijk.

4. Omschrijving van de academie

• Vestigingsplaatsen

Hoofdvestigingsplaats Sint- Lucas, Bauwinlaan 1 te 2950 Kapellen

1ste graad: 1ste tot en met 2de leerjaar

2de graad: 3de tot en met 6de leerjaar

3de graad jongeren: 1ste tot en met 6de jaar

3de graad volwassenen (leerjaren 5 en 6)

4de graad:

➤ Kort traject: 1ste tot en met 5de jaar

➤ Lang traject: 1ste tot en met 10de jaar

Specialisatie: 1ste en 2de jaar

Andere vestigingsplaatsen:

Vestigingsplaats Pigment Kalmthout: Van den Bogaertlei 5 te 2920 Kalmthout

1ste graad: 1ste tot en met 2de leerjaar

2de graad: 1ste tot en met 4de leerjaar

3de graad jongeren: 1ste tot en met 6de jaar (in opbouw)

Vestigingsplaats Kazerneweg 28 te 2950 Kapellen

4de graad (kort en lang traject) en specialisatie

Vestigingsplaats De Putse Knipoo, Sint-Dionysiusstraat 30 te 2950 Kapellen

1ste graad: 1ste tot en met 2de leerjaar

2de graad: 1ste tot en met 4de leerjaar

• Onderwijsstatuut

Sint-Lucas, Academie voor Beeldende kunsten is een door het Vlaams ministerie van onderwijs erkende onderwijsinstelling met als instellingskenmerk 112946 316 2 11023 1. Als academie binnen het Deeltijds Kunstonderwijs dient het dan ook de gangbare reglementeringen en onderrichtingen van het departement onderwijs te volgen.

• Korte geschiedenis van Sint-Lucas Kapellen

Sinds haar ontstaan in 1916 organiseert de vzw Sint-Lucas Technische- en Beroepsleergangen officieel onderwijs gericht op volwassenen. In eerste instantie werd een aantal louter technische opleidingen ingericht, maar vanaf het schooljaar 1969-1970 werd tevens – nog steeds binnen het Onderwijs voor Sociale Promotie – kunstonderwijs aangeboden: een driejarige basisopleiding (niveau LSBL) en de korte opleidingen (niveau HSBL) boetseren en pottenbakken, keramiek, grafiek, olieverf schilderen, tekenen & aquarel en modeltekenen.

Als gevolg van het 'decreet van 2 maart 1999 tot regeling van een aantal aangelegenheden van het volwassenenonderwijs' werden de betreffende kunstopleidingen overgeheveld naar het Deeltijds Kunstonderwijs.

Zo ontstond binnen de vzw Sint-Lucas Technische- en Beroepsleergangen naast Sint-Lucas CVO een tweede officiële onderwijsinstelling: Sint-Lucas, Academie voor Beeldende Kunsten.

In 2003 verhuist Sint-Lucas naar twee nieuwe locaties: Sint-Lucas, Centrum voor Volwassenenonderwijs naar Hoogboomsesteenweg 113 te 2950 Kapellen en Sint-Lucas, Academie voor Beeldende Kunsten naar Bauwinlaan 1 eveneens te Kapellen. Door de geringe belangstelling voor de opties boetseren en pottenbakken en keramiek en de hoge kosten die de inrichting van een specifiek atelier voor deze opties met zich meebrengt, beslist de inrichtende macht van Sint-Lucas om deze cursussen vanaf 1 september 2003 voorlopig niet langer te programmeren.

In 2004 ondergaat het 'instituut' Sint-Lucas weer grote veranderingen. Sint-Lucas, Centrum voor Volwassenenonderwijs fusioneert met het LBC CVO Volwassenenonderwijs Borgerhout.

Op 24 juni ondertekent Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, de goedkeuring van een experiment tot samenwerking met Pigment, Kalmthout. Vanaf 1 september 2004 kan Sint-Lucas, Academie voor Beeldende Kunsten binnen het deeltijds kunstonderwijs en samen met Pigment onderwijs aanbieden aan kinderen tussen 6 en 12 jaar.

In de loop van de volgende schooljaren ervaart de academie financiële problemen. Om de dagelijkse werking financieel draaglijk te maken en het voortbestaan van de academie te verzekeren, ondertekenen het schoolbestuur van de academie, de directeur en de gemandateerden van het gemeentebestuur van Kapellen in 2011 een nieuw huurcontract met daarbij horend protocol "Samenwerkingsafspraken rond socioculturele gemeenschapsvormende projecten en activiteiten".

September 2014 is tenslotte de start van de integratie van het voormalig gemeentelijk jeugdatelier; waar de leerkrachten die in deze lesbeurten actief zijn in de vestigingsplaats Kazerneweg nog op de "payrole" stonden van het Kapelse gemeentebestuur, waren zij wel reeds verplicht om hun agogisch-didactisch handelen af te stemmen op de richtlijnen van het Vlaams ministerie van onderwijs en de daartoe behorende onderwijsinspectie. Per 1 september 2015 is deze integratie een definitief feit!

Een verdere geografische uitbreiding en variatie in het aanbod qua lesmomenten werd per 1 september 2017 gerealiseerd door het inplannen van lesmomenten aansluitend op de lesdag van de basisscholen De Putse Knipooog te Kapellen en "Den Heuvel" in Kalmthout.

• **Korte geschiedenis Pigment**

Pigment startte in september 1982 met een bescheiden tekenatelier. Enkele jaren later werd Pigment een feitelijke vereniging met een eigen bestuur.

Reeds vanaf de oprichting was de vraag groter dan het aanbod. Jaar na jaar moest Pigment kinderen op de wachtlijst plaatsen omdat zij niet aan de behoefte kon voldoen. Met de jaren groeit Pigment uit tot een niet-gesubsidieerd tekenatelier van hoogkwalitatief niveau.

Ook cultureel en maatschappelijk heeft Pigment een grote impact. Zo organiseren ze verschillende evenementen en grote thematentoonstellingen die telkens op een grote belangstelling tot ver buiten de gemeentelijke grenzen mag rekenen.

Met de goedkeuring van het experiment wordt jarenlange inzet, enthousiasme en kwaliteit passend beloond en geconsolideerd.

Tegelijkertijd engageerde het gemeentebestuur van Kalmthout zich om voor een geschikte huisvesting te zorgen. Ze kocht hiervoor het oud postgebouw aan in de Van den Bogaertlei 5 te Kalmthout wat werd gerenoveerd zodat thans de lessen lagere graad te Kalmthout worden gegeven in dit erg functioneel gebouw.

• Participanten**•• Het bestuur**

Het schoolbestuur van Sint-Lucas, Academie voor Beeldende Kunsten is de vzw Sint-Lucas Academie voor Beeldende Kunsten. Haar eindbeslissing ligt bij de algemene vergadering die eveneens enkele bevoegdheden delegeert zowel naar de raad van bestuur als naar de algemeen directeur voor beleidsgebonden materies zoals infrastructuur en uitbouw.

De leden van het schoolbestuur hebben een sterke interesse in het kunstgebeuren in het algemeen en in de kunstopleidingen in het bijzonder. Eén van de intenties van het schoolbestuur blijft de uitbreiding van het bestuur met een aantal personen uit de kunstwereld, zodat zowel op artistiek vlak als op algemeen organisatorisch vlak vanuit het schoolbestuur voldoende impulsen kunnen gegeven worden naar het schoolbeleid toe.

Eén van de voornaamste opdrachten van het schoolbestuur is het opstellen, activeren, bewaken en regelmatig evalueren en optimaliseren van het artistiek pedagogisch project.

•• De gemeentebesturen van Kapellen en Kalmthout

Aangezien-zoals hierboven omschreven- het schoolbestuur van de academie een vzw is (en daarmee wellicht een “vreemde eend in de bijt” is in het Vlaamse DKO-landschap), diende de academie sinds haar erkenning in 1999 een goede relatie op te bouwen met het gemeentebestuur van Kapellen en tevens ovv de integratie van de werking van de VZW Pigment met het gemeentebestuur van Kalmthout.

Het behoort dan ook tot een van de belangrijkste taken van de directie om deze relaties te continueren, verder uit te bouwen en zo nodig verder uit te diepen.

•• De directie

De dagelijkse leiding berust bij de algemeen directeur en de artistiek-pedagogisch directeur.

De algemeen directeur draagt de eindverantwoordelijkheid voor de hele academiewerking en is in concreto verantwoordelijk voor de correcte administratieve, wettelijke en decretale uitvoering alsook de financiële werking van de academie.

De artistiek-pedagogisch directeur zorgt voor het goede verloop van het lesgebeuren binnen haar academie.

Eén van haar opdrachten is tevens het doen uitvoeren van het APP en het bewaken, evalueren en optimaliseren van al de leerprocessen.

In de geest van openheid en respect voor het personeel voert de directie een ‘participatief’ en “horizontaal” beleid. Aangezien de leerkrachten de mensen zijn ‘op de vloer’ kunnen zij vanuit hun ervaringen op een positieve manier adviezen en impulsen geven aan het schoolbeleid.

De algemeen directeur laat zich thans bijstaan door een beleidsondersteunend kader dat samengesteld is uit de artistiek-pedagogisch directeur en één of meer leerkrachten die tevens ook de pedagogische coördinatie uitoefenen.

De directie draagt zorg voor en geeft de nodige impulsen aan de uitstraling van de academie naar buiten toe.

•• De preventie adviseur

Heeft een staffunctie en staat het schoolbestuur, de hiërarchische lijn (directie) en het onderwijspersoneel bij, bij het invullen van het preventiebeleid. Zij waakt over en verbetert de veiligheid, gezondheid en welzijn op het werk.

•• De pedagogisch coördinatoren

Hebben een beleidsondersteunende functie en werken mee aan het uitschrijven van het artistiek pedagogisch project.

•• De aanvangsbegeleider/mentor

De mentor is de eerste persoon die de nieuwe leerkracht verwelkomt en bidt 'de Sint-Lucas wegwijzer voor nieuwe leerkrachten' aan om de werking van de academie toe te lichten. De mentor brengt de nieuwe leerkracht in contact met de andere collega's en staat klaar voor vragen en feedback.

•• De leerkrachten

De leerkrachten bezitten voldoende vakkundigheid en kennis in de discipline waarin ze lesgeven.

Ze blijven continu op de hoogte van de evoluties in het kunstgebeuren en zijn gemotiveerd om zich bij te scholen. Het schoolbestuur wil deze bijscholing actief promoten met een financiële tussenkomst. Bovendien organiseert de directie jaarlijks een pedagogische studiedag waarop didactische, artistieke, vaktechnische en vakoverschrijdende thema's aan bod komen.

De leerkrachten kunnen zichzelf in vraag stellen als hun lessen niet het beoogde resultaat bereiken: Een gevoel van onveiligheid of creatieangst bij de cursisten, een onduidelijke of misschien tegenstrijdige uitleg van de opdracht, te hoog gegrepen...

Lesgeven in een academie is aandacht besteden aan zowel het groepsgebeuren als de individuele begeleiding. De leerkrachten streven ernaar om in hun atelier een veilige positieve sfeer te creëren waarbinnen experimenteren en fantaseren mogelijk is. Ze proberen om elke cursist op zijn/haar niveau individueel te begeleiden en te motiveren. Elke cursist is anders, reageert anders, heeft reeds een bepaalde persoonlijkheid ontwikkeld en brengt zijn ervaringen mee uit zijn eigen culturele en sociale milieu. Dit vereist een vrij grote communicatieve vaardigheid, inlevingsvermogen en soms psychologisch inzicht van de leerkracht.

De leerkrachten denken vakoverschrijdend. Ze laten binnen hun eigen discipline oplossingen toe die gebruik maken van materialen en technieken die traditioneel misschien niet tot het geijkte instrumentarium van de discipline behoren.

De leerkrachten hebben een ruime visie en kunnen meer oplossingen toelaten. Ze hebben niet één specifiek resultaat voor ogen, maar kiezen de opdrachten zo dat de cursist ruimte krijgt voor persoonlijke invulling.

We gaan ervan uit dat de cursisten betrokken moeten blijven bij wat ze leren. De leerkrachten creëren leersituaties die voor de cursist herkenbaar en boeiend zijn.

Leerkrachten zijn lid van het schoolteam. In een goed team heerst er een sfeer van openheid en vertrouwen. Een collega is iemand waar je van kan leren. Van de leerkrachten wordt verwacht dat ze voldoende motivatie hebben om buiten hun eigen lessen te denken

en dat ze voldoende gemotiveerd zijn om zich in te zetten voor het groter didactisch geheel van de academie.

.. De cursisten

Les volgen bij ons is geen vrijblijvende hobby of sociale bezigheidstherapie.

We verwachten van onze cursisten openheid, nieuwsgierigheid, leergierigheid en de bereidheid om zich met volle overgave in te zetten voor de ontplooiing van hun sluimerend talent.

Creatieve ontwikkeling krijg je niet door slaafs opdrachten uit te voeren of opgelegde oefeningen toe te passen. We verwachten van onze cursisten dan ook dat ze tijdens hun opleiding onder andere volgende vaardigheden ontwikkelen:

- Waarnemen en fantaseren
- Leren leren = inzichten en technische vaardigheden ontwikkelen en meenemen naar volgende lessen
- Onderzoeken en probleemoplossend denken
- Zelf initiatief nemen
- Durven experimenteren en niet enkel maar op veilig spelen.
- Samenwerken
- Werk tonen en zelfevaluatie

.. De administratie

Het administratief personeel zorgt voor de correcte verwerking van de nodige en vereiste documenten.

Ze zorgen ook voor de goede praktische werking van de academie.

Naast het uitvoeren van administratieve taken, zijn zij vaak het eerste contactpunt (via telefoon of aan de balie) tussen de (kandidaat-)cursisten en de academie. Van hen wordt dan ook hulpvaardigheid, vriendelijkheid, verdraagzaamheid en respect voor elke persoon verwacht.

.. Tint

De cursistenvereniging van Sint-Lucas is zeer actief bij de academiewerking betrokken. Ze organiseren workshops, lezingen, uitstappen naar tentoonstellingen, enz.

Ze bouwen aan een kunstbibliotheek voor de academie, hebben onze ontmoetingsruimte volledig ingericht en onderhouden het contact met onze oud-cursisten.

.. De vzw Pigment

De Raad van Bestuur van Pigment heeft jarenlang op vrijwillige basis een bijzonder goed functionerende en kwalitatief hoge lagere en middelbare graad uitgebouwd in Kalmthout. Door de goedkeuring van een experiment door toenmalig minister Van der Poorten is hun inzet bekroond geworden en is de lagere graad thans ook officieel erkend als "tijdelijk experiment".

Pigment wil zich blijven inzetten voor een goede samenwerking met St. Lucas. Zoals opgenomen in de recente statuten van de VZW Sint-Lucas Academie voor Beeldende Kunsten zullen minstens 2 mandaten in de Raad van Bestuur ingevuld worden door personen uit Kalmthout.

• Overlegstructuur

Algemene personeelsvergaderingen = ongeveer 4x per jaar

Specifieke vakvergaderingen per graad = 3x per jaar

Lokaal overlegcomité

Interne dienst voor preventie, bescherming en welzijn op het werk (IDPW)

Directievergaderingen = overleg tussen de algemeen directeur van Sint-Lucas, de artistiek-pedagogisch directeur en de pedagogisch coördinator(en) met een beleidsondersteunende functie.

Het schoolbestuur: de Raad van Bestuur van de vzw Sint-Lucas Academie voor Beeldende Kunsten.

• Doelgroepen

1ste graad: van 6 jaar tot en met 7 jaar

2de graad: vanaf 8 jaar tot en met 11 jaar

3de graad (jongeren): van 12 tot en met 17 jaar

3de graad (volwassenen): vanaf 16 jaar

4de graad en specialisaties: vanaf 18 jaar

Ten gevolge van het laatste decreet op het deeltijds kunstonderwijs (met ingang van 1 september 2018) kon Sint-Lucas Academie voor Beeldende Kunsten specialisaties opstarten en uitbouwen. Het kon eveneens in Kalmthout de 3de graad (jongeren) opstarten (1ste jaar) en deze opleiding jaar na jaar uitbouwen. Zo werd tegemoet gekomen aan een jarenlange vraag van ouders van onze jongeren.

• Graden Eerste graad:

Twee jaar = 1ste tot 2^{de}

1x2u per week = voormiddag of namiddag

Van 6 jaar tot en met 7 jaar

Tweede graad:

Vier jaar = 3^{de} tot en met 6de jaar

1x2u per week = voormiddag of namiddag

Van 7 tot en met 11 jaar

Derde graad jongeren:

Zes jaar = 1ste tot 6^{de}

1x 4u per week = vrijdagavond of -voor 3.1 en 3.2- zaterdagvoormiddag

Vanaf 12 jaar

Derde graad volwassenen:

Twee jaar = 3^{de} graad 5de en 6de leerjaar

1x 4u per week = Voormiddag, namiddag of avond

Vanaf 18 jaar

Vierde graad:

Kort traject: vijf jaar

2x 4u per week = Voormiddag, namiddag of avond

Vanaf 18 jaar

Lang traject: tien jaar

1x 4u per week = Voormiddag, namiddag of avond

Vanaf 18 jaar

• Opleiding**•• 1ste en 2de graad**

Kinderatelier

•• 3de graad Jongerenatelier
Oriëntatieatelier**•• Vierde graad**Tekenaaratelier
Modelatelier
Grafiekatelier
Schilderatelier
Projectatelier
Klassiek atelier
CrossOver atelier**•• Specialisatie**

Binnen de atelierwerking wordt in de 4de graad ook het vak “waarnemingstekenen” gegeven.

Wat we specifiek beogen in de verschillende graden en opties en welke doelgroepen we hiermee willen bereiken kan je lezen in onze informatiefolder.

HET APP

ALGEMENE VISIE

Sint-Lucas wil het Lucasuniversalisme, nl. *'wetenschap en kunst toegankelijk maken voor alle lagen van de bevolking'* koppelen aan de doelstelling van het Deeltijds

Kunstonderwijs:

Leerlingen opleiden tot actieve kunstbeoefenaars en tot onderlegde participanten aan het culturele leven.

1. Sint-Lucas stelt haar opleidingen open voor ieder geïnteresseerde, ongeacht zijn/haar nationaliteit, geloofsovertuiging, politieke overtuiging, ras of stand (zolang hij/zij voldoet aan de voorwaarden van de gangbare regelgeving van het ministerie van onderwijs).
2. De lerende staat centraal. Ieder mens is uniek en kan zich zijn hele leven blijven ontplooien. Van het spontane en nieuwsgierige kind tot de volwassene die reeds een bepaalde persoonlijkheid heeft ontwikkeld. Het is een leerproces dat nooit ophoudt en dat in elke levensfase nieuwe impulsen kan krijgen. Sint-Lucas/Pigment wil iedereen die zich verder wil ontplooien op ieder instapmoment ontwikkelingskansen bieden, afgestemd op zijn/haar ontwikkelingsmogelijkheden en behoeften.
We stellen ons bij onze cursistenwerving open voor een breed publiek en streven diversiteit qua leeftijd en achtergrond na om een optimale vormende werking te bereiken.
3. We zien het ruimer dan het aanleren van louter vaardigheid, techniek, creativiteit of esthetische vorming. Het is onze betrachting dat alle cursisten, van kind tot volwassene, niet alleen een bredere kijk op het fenomeen 'kunst' verwerven, maar ook een meer open en respectvollere houding voor 'alles wat anders is'. Zodat niet alleen hun artistieke mogelijkheden zijn toegenomen maar dat ook hun persoonlijkheid en de manier waarop zij in hun omgeving staan is verrijkt en verdiept.
4. Les volgen bij Sint-Lucas is actief leren en ervaren. Zelf creatief werk maken is een intense ervaring die fantasie, nieuwsgierigheid en exploratiedrang kan bevorderen. Het is leren dat van de cursist zelf uitgaat en door hem/haar als betekenisvol wordt ervaren. Zo trachten we ons grote doel te bereiken: door om te gaan met kunst en zelf artistiek werk te maken onze cursisten in beweging te brengen en hen te stimuleren om zelf hun eigen leerproces in handen te nemen.
5. We streven hierbij in de eerste plaats naar kwaliteit. Onze leerkrachten blijven streven naar vakmanschap en didactische professionaliteit. Ze geloven in hun onderwijsopdracht en zijn gedreven om dit via onderling overleg, bijscholing en vakvergaderingen te blijven verbeteren.
6. Sint-Lucas profileert zich binnen het onderwijslandschap en het maatschappelijk gebeuren in het algemeen als een academie voor beeldende kunsten:
  - die aan kinderen en jongeren de kans geeft om zich spontaan en nieuwsgierig te ontwikkelen
  - die een artistieke vorming biedt, aanvullend op het voltijds dagonderwijs
  - die een voorbereiding kan zijn op het hoger kunstonderwijs
  - die een verrijking en meerwaarde kan betekenen binnen de dagelijkse beroepsactiviteit.
  - die een begeleiding kan bieden aan iedereen met of zonder beroepsleven die van zijn vrijetijdsbesteding een zinvolle persoonlijke ontplooiing wil maken.

7. Sint-Lucas Academie voor Beeldende Kunsten verschaft onderwijs net als ander onderwijs, maar onderwijs waar een uitzonderlijk luik aan vast zit. En dat heeft te maken met het doel dat niet eenduidig is en moeilijk te omschrijven valt. Wat is Kunst?

Kunst is een vaag begrip. Een definitie vastleggen is onmogelijk. Kunst is een taal, een communicatiemiddel. Kunst verandert permanent en ontsnapt voortdurend aan de regels die ze recent nog heeft ontworpen. Of kunst mens en maatschappij kan redden blijft de vraag maar het is een belangrijke uiting van de mens. En ze neemt haar plaats in op alle terreinen van de samenleving. In het filosofische discours van de dag, in het sociale en culturele verkeer, in de productie van goederen, in de media, in de vormgeving van ideeën en ga zo maar door.

8. We geloven in het emancipatorische karakter van het kunstonderwijs. We zijn ervan overtuigd dat het DKO een belangrijke functie vervult in het maatschappelijk en cultureel leven en een meerwaarde kan betekenen voor onze culturele toekomst. We geloven dat we daardoor de maatschappij kwalitatief kunnen verbeteren.

We vinden het zinvol te passen in een geheel dat de grenzen van het kunstonderwijs overstijgt. Het verwerven van een vaardigheid op kunstgebied zien we belangrijk als sociaal gebeuren. We verwachten en streven ernaar een impact te zien voor mens en maatschappij op verschillende gebieden:

- mensen verhogen hun gevoel van eigenwaarde, ondernemen meer en gaan creatiever om met hun plaats in de maatschappij
- mensen zetten dingen op, schaffen kunstenaarsmaterialen aan en nemen deel aan de economie
- het culturele leven bloeit en mensen nemen er actiever aan deel
- kunstenaars vinden een geïnteresseerd publiek

9. Om dit te bereiken is het belangrijk dat Sint-Lucas zich integreert in het moderne culturele leven en meer bepaald ook deelneemt aan het sociaal-culturele leven van Kapellen, Kalmthout en omgeving. Het enthousiasme en de inzet van Pigment, Tint, onze leerkrachten en de directie staan hiervoor garant. Deze onmisbare en dikwijls stuwende actoren van dit APP organiseren kunstreizen, uitstappen naar tentoonstellingen, lezingen, leggen een bibliotheek aan en nemen deel aan gemeentelijke activiteiten en maken zo onze opleiding 'volledig'.
10. Sint-Lucas wil inspelen op de nieuwste ontwikkelingen in de moderne samenleving. Ze heeft de intentie om elektronische beeldverwerking in haar atelierwerking te integreren.

1. De visie van de school op de ontwikkeling van kinderen en jongeren:

Het kind, de mens centraal.

Kinderen zijn vaak vindingrijk en spontaan. Ze beschikken over een onuitputtelijke fantasiewereld. Zij kunnen deze uiten op verschillende manieren: muziek, dans, woord, beeldende kunst, sport, ...

Langs muzische expressievormen (muziek, schilderkunst, theater, dans, film) wil onze academie kinderen en jongeren de kans bieden om zich in beelden uit te drukken, om met materialen te experimenteren, om technieken te leren en te communiceren over beelden.

De omgeving speelt een belangrijke rol in het individueel kunnen uiten van het kind.

Het 'muzisch' zijn is voornamelijk een 'attitude' en wordt zo stilaan binnen het schoolgebeuren geïmplementeerd.

Het plastisch uitdrukken verloopt op jonge leeftijd onbewust maar beperkt zich echter bij gebrek aan materialenkennis en technieken. Vanuit hun fantasie en belevingswereld gaan ze zelf op ontdekking.

Naarmate het kind ouder wordt zien we hoe het zijn spontaniteit verliest. Het kind wil dingen maken, onderzoeken en creëren. Geleidelijk aan leert het kind bewuster omgaan met beeld, met tekens.

Vooraf bij jongeren groeit het streven naar eigenheid. Als zij beeldend werken, worden zij nog meer geconfronteerd met hun twijfels, leren zij keuzes maken, zijn ze bezig met doelen op langere termijn, met dromen en realiteiten. Een boeiende leeftijd om hen te volgen en te vertrouwen en...om hen in hun ontwikkeling te begeleiden.

Concreet betekent dit dat we altijd rekening houden met de ontwikkelingsfasen van kinderen en jongeren en dit zowel op affectief, cognitief als psychomotorisch vlak.

2. De visie van de school op leren en de methode:

Deeltijds kunstonderwijs wordt gevolgd in de vrije tijd en is simultaan aan het reguliere onderwijs. Enkele uren beeldend bezig zijn moet dan ook een ontspannen en leerrijke meerwaarde hebben. Een belangrijke voorwaarde is dat het kind zich 'veilig' voelt, zich beeldend 'wil' leren uitdrukken, de tijd krijgt die er nodig is (geen prestatiedruk) en 'goesting' moet hebben om naar onze academie te komen. Samen met het kind exploreren we vol verwondering, nieuwsgierig en alert de visuele dingen rondom ons, maar ook de belevingswereld van het kind.

De opleiding wordt gegeven door professionele leerkrachten maar is voor het kind zelf niet op professionaliteit of specialisatie gericht. De leerkracht heeft in de eerste plaats de taak om tijd en ruimte te maken en zodoende situaties en sfeer te creëren waarin kinderen de spontane verwachting naar zelfrealisatie, die wij allen koesteren, kunnen ontplooiën. De opleiding is in de eerste plaats waarde gericht en heeft daardoor geen competitief karakter. Het is veeleer een ontdekkingstocht. Het proces primeert maar het product is ook belangrijk voor de eigenwaarde van het kind.

- **Kinderen:**

Hierin vinden we **ontwikkelen en stimuleren van het creatief denken** essentieel. Het kind moet hierbij leren **zelf te ontdekken**, te zoeken, te bekenken en probleemoplossend te denken. Flexibel inspelen op situaties, voldoende ruimte geven aan de leerling, het toeval leren aanwenden, is hierbij noodzakelijk voor leerling en leerkracht.

Ongeacht de eigenheid van het kind, **ongeacht leerstoornissen** in het reguliere onderwijs en ongeacht bepaalde beperkingen leren de kinderen en jongeren omgaan met de affectieve waarde van hun eigen probeersels maar ook met die van groepsgenoten. De angst om te falen bij sommige kinderen willen we **positief** benaderen door voldoende aandacht te schenken aan het mogen, durven en doen.

Kinderen leren **stapsgewijs** technieken toepassen, gereedschappen en materialen juist hanteren om beeldend vorm te geven zodat dit hen voldoening geeft en kan verrassen. Dit is een motorisch proces dat verfijnt naarmate het kind ouder wordt. Ook een motorisch zwakker kind kan zich op een heel eigen boeiende wijze zeer goed beeldend uitdrukken.

Kinderen beleven en bouwen hun cultuur zeer persoonlijk en eigenzinnig op. Het gevoel van geborgenheid bij het bekende en traditionele maakt vrij gemakkelijk plaats voor avontuur, uitdaging, droom, wil tot onafhankelijkheid. We trachten de veilige en **gecodeerde werkelijkheid** te 'doorprikken' door kinderen te laten **waarnemen** vb. het dak moet niet altijd rood zijn, de lucht niet altijd blauw. Dit 'doorbreken' gebeurt ook tijdens de bespreking van kindertekeningen. Kinderen zien vb. dat een oog 'ook zo' kan getekend worden en laten hun 'code' oog los of durven volgende keer bvb eens wimpers te tekenen.

Kinderen leren hierdoor **intensiever en kritischer waarnemen**. Fantaseren, experimenteren, oriënteren, reflecteren, vormgeven en verwoorden zijn vaardigheden die ze leren benutten.

Deze beeldopvoeding stimuleert de creativiteit, maakt kritisch en kan een beter zelfbeeld geven.

- **Jongeren:**

Tijdens de puberteit verdwijnt een deel van deze spontaniteit en creativiteit. De kinderlijke expressie wordt dan vervangen naar de **drang naar realisme** naar meer **naturalistische, realistische weergave**. Dit brengt met zich mee dat zij graag een zichtbare overeenkomst opmerken tussen hun tekening en dat wat zij zien. Wanneer jongeren merken dat ze technisch nog niet de kunde bezitten om dit verlangen geheel in te lossen, zorgt dit voor onzekerheid. Daarom grijpen veel jongeren naar standaard symbolen en strip (manga) en sommigen schuilen zich achter tegendraads gedrag en overdreven stoer doen. De puberteit is een belangrijke periode naar de groei naar volwassenheid. Het is een periode vol **onzekerheden en angsten**. Het is daarom als leerkracht belangrijk hierop begripvol en gevat te reageren, door tal van oplossingen aan te reiken, de **conversatie open** te houden en een **geborgen sfeer** te bieden waarin de jongeren zich thuis voelt.

Tijdens een klassikale brainstrom stellen de jongeren zelf thema's en onderwerpen voor vanuit de persoonlijke interessewereld of de actualiteit. Deze worden gehoord, besproken en zo veel mogelijk verweven met de doelstellingen vanuit het jaarintentieplan.

De leerkrachten werkt opdrachten uit die de interesse en nieuwsgierigheid van de leerling (verder) prikkelen door hen ook te laten kennis maken met geheel nieuwe werkvormen, onderwerpen en technieken. Vooral in de **eerste graad** zal er veel aandacht gaan naar het experimenteren met technieken, het juist gebruik van materiaal en de verwondering die een experiment kan teweegbrengen.

In de **tweede graad** gaan de lessen meer uitgediept worden, vertrekkende vanuit de onderzoeksfase worden bevindingen vormgegeven in een synthese-opdracht. Deze opdrachten werken opbouwend, worden stap voor stap en volgens eigen tempo uitgewerkt. Er is aandacht voor het verder uitdiepen van technieken om de beeldelementen op verschillende manieren weer te geven. Er is aandacht voor 'de schoonheid van de lijn', vorm, kleur op het platte vlak of ruimtelijk weergegeven.

In de **derde graad** gaan de jongeren stilaan begeleid worden naar het uitwerken van een persoonlijk concept. De leerlingen zullen nog opdrachten krijgen die eerder een projectmatig karakter hebben. Vanaf het **6e jaar** werkt de leerling stap voor stap naar een eigen thema, waarbij de leerkracht elke leerling persoonlijk begeleidt. Het proces is hierbij even belangrijk als het product. Op het einde van het 6e jaar zal de leerling zijn/haar afstudeerproject presenteren en exposeren.

3. De waarden die de academie wil overdragen en de normen die we hanteren :

•Het belang van eigenwaarde

Omdat kinderen thuis zelden mogen klieren en experimenteren, missen zij het medium dat voor hen zo noodzakelijk is. Elk kind heeft het recht om zijn eigenheid te manifesteren, heeft zijn/haar eigen schoonheid.

De academie is een plaats waar een sfeer heerst waar een mens zich vrijuit kan ontplooien.

Onze leraars respecteren en activeren ieders vaardigheden. Het erkennen van het recht om je mening te leren geven en inspraak te hebben is van zeer groot belang voor de ontwikkeling van het kind. Het kind moet zich goed en veilig voelen.

Het drukt zich uit in een eigen beeldtaal. De vorming van deze persoonlijkheid is gericht op een kritisch-creatieve integratie in de maatschappij.

•Respect voor mens en natuur

Door het veelvuldig waarnemen, door het werken met kleur en vorm ontdekt het kind de schoonheid, de eenvoud én de complexiteit van de dingen en leert ze te respecteren. Een goed groepsgevoel is stimulerend voor een eerlijke interactie tussen jonge mensen en hun omgeving, is een sterke steun en een basis om aan waardevorming te doen. Ze leren zorg te dragen voor eigen materialen maar ook voor andermans materiaal. Dit heeft alles te maken met respect, orde en milieubewustzijn.

Ze leren de beeldtaal interpreteren en ervan genieten. Dit gebeurt in de klas maar ook daarbuiten. Of zo is er het kind dat fier uitleg geeft of het kind dat zegt dat vandaag haar werkje een beetje mislukt is of het kind dat spontaan bij 'de kruisafneming' van Rubens zegt : "woh, dat zou ik ook willen kunnen". Het is een manier om te leren respectvol omgaan met elkaar, met elkaars geestelijk en materieel goed en erfgoed.

Niet alleen het kind met een schoolse intelligentie maar ook het kind met een uitgesproken verbeeldingskracht, het zwakkere kind of het emotioneel gekwetste kind moet kansen krijgen om zich beeldend te uiten. Ook het kind met een handicap moet in overleg met de ouders, de leerkracht en de groep in Pigment terecht kunnen. Ondanks de handicap moet het kind in de academie tot rust kunnen komen, een veilige plek kunnen vinden om beeldend te kunnen werken. De leerkracht moet attent zijn voor de problemen van het kind en er rekening mee houden. De leerkracht begeleidt en volgt de leerling op en in geval er zich moeilijkheden voordoen maakt hij/zij dit bespreekbaar met de ouders, de pedagogisch coördinator, de directie en het schoolbestuur. Ingeval van ernstige problemen raadpleegt de directie professionele hulp.

In een open geest van 'iedereen kan/wil leren tekenen' sluiten wij niemand uit. Ieder verdient de aandacht waar het recht op heeft.

Maatschappelijk en sociaal gezien zijn onze kinderen van nu de volwassenen van morgen. We hebben alle redenen om te zorgen dat ze zich op alle vlakken kunnen ontplooien om bekwame volwassenen te worden. Volwassenen die morgen het 'beeld' zullen maken. Gaandeweg leert men niet verantwoordelijk te zijn, maar verantwoordelijkheid mee te dragen.

4. De cultuur van de school

Respect voor kind, natuur en cultuur

Door het veelvuldig beleven en waarnemen, door het werken met klank, kleur en vorm, ontdekt het kind de schoonheid maar evenzeer de eenvoud en de complexiteit van de dingen en leert ze te respecteren. Een goed groepsgevoel is stimulerend voor een eerlijke interactie tussen jonge mensen en hun omgeving, is een sterke steun en een basis om aan waarde vorming te doen. De kinderen leren milieubewust orde en zorg te dragen voor eigen materialen en ook voor andermans materiaal. Dit vanuit veel wederzijds respect voor elkaar.

Ze leren de beeldtaal te interpreteren en (ervan) te genieten. Dit gebeurt in de klas maar ook daarbuiten: een museumuitstap, tekenen in de natuur, participeren aan tentoonstellingsprojecten en andere culturele activiteiten.

5. De manier waarop de omgeving bij de school wordt betrokken.

- **In dialoog met ouders en omgeving**

De ouders vormen een belangrijke schakel in onze goede werking en kunnen een actieve en ondersteunende rol spelen in dit groeiproces en groepsgebeuren.

Ouders worden eind september uitgenodigd in het atelier voor een informatie -en toonmoment. Onze schoolstructuur, visie en materiaalgebruik wordt toegelicht.

Zij vormen een belangrijke schakel in onze goede werking en kunnen een actieve en ondersteunende rol spelen in dit groeiproces en groepsgebeuren.

Ouders kunnen steeds vrijblijvend na de les het werk van hun kind aanschouwen en het bespreken met de leerkracht. Vaak krijgen ook ouders 'zin in kunst' en bieden we hen de mogelijkheid aan te starten in het oriëntatieatelier.

De leerkracht begeleidt en volgt de leerling op en in geval er zich moeilijkheden voordoen maakt hij/zij dit in de eerste plaats bespreekbaar met de ouders. De pedagogisch coördinator, de directie en het schoolbestuur hebben hierbij ook een ondersteunende functie.

Het organiseren van culturele uitstappen, thema-avonden om samen met de kinderen de rijkdom van de kunstwereld op te snuiven en de dialoog aan te gaan is een belangrijk streefdoel in onze pedagogisch- didactische werking.

Ouders worden voor een museumuitstap ook uitgenodigd te participeren.

Tijdens de eindejaarstentoonstelling zijn ouders (en familie) het 'dankbaarste' publiek en wordt er veel belang gehecht aan onderlinge dialoog. Ook ouders krijgen op deze moment vaak zelf 'zin in kunst', al is de drempel toch nog vaak groot.

- **In dialoog met de gemeente Kapellen en Kalmthout**

Wij staan open voor een brede samenwerking met gemeentelijke organisaties en besturen zoals: de cultuurdienst van gemeentebestuur van Kalmthout in het kader van 'kunsteducatie' en/of week van de amateurkunsten, de cultuurdienst van Kapellen (participatie Dorpsdag en Open Monumentendag) de bibliotheek van Kapellen (de KUNSTTOREN) en Kalmthout (workshops en presentatie kunstwerken) We willen op deze manier onze beeldende kunstvormen zichtbaar maken voor een bredere publiek, de cursisten de kans te geven werk te tonen buiten de academie en ook op deze manier zichtbaar te zijn in de gemeente.

- **In dialoog met het asielcentrum van Kapellen**

In een open geest van 'iedereen kan/wil leren tekenen' sluiten wij niemand uit. Iedereen verdient de aandacht waar het recht op heeft. Gezien de academie gelegen is naast het asielcentrum van Kapellen zet de academie ook specifiek voor hen de deuren open. Al is de drempel lager voor kinderen en jongeren dat een leerkracht van de academie daar een workshop geeft, in samenspraak met het centrum. In het verleden zijn ook regelmatig volwassenen lessen komen volgen. Dit werkt voor hen vaak therapeutisch en het onttrekt deze mensen uit de 'harde realiteit'. Kunst heelt immers veel wonden.

- **Administratie en organisatie**

De directie en secretariaat medewerker(s) zorgen voor de administratieve en praktische realisatie van de organisatie: administratie, financiën, technische bijstand, publiciteit, logistiek-materiaal....

- **Eén visie**

Het schoolbestuur, de directie, de pedagogisch coördinator(en), de leerkrachten en de secretariaatsmedewerker(s) staan- ieder sterk op zijn terrein- samen achter eenzelfde visie.

6. Besluit

Een kind dat of jongere die in onze academie geweest is, zou er 'rijker' moeten buitengaan.

Elke leerkracht draagt dit project vanuit een bezieling, respect en engagement! Dit resulteert in een academie waar het kind zich optimaal thuis voelt en waarin het zich kan ontplooiën.

De mens en zijn omgeving vormen een potentieel dat voortdurend in beweging is. Het is belangrijk dat we gevoelig, kritisch, flexibel en vaardig kunnen omgaan met nieuwe ervaringen.

Met dit artistiek- pedagogisch project als leidraad willen we dit proces op een dynamische wijze volgen.

1. Het didactisch kader

We streven in de eerste plaats naar kwaliteit. We willen onze cursisten op een hoger artistiek niveau tillen.

De nadruk ligt bij het lesgeven op het leerproces. De persoonlijke creatieve evolutie die elke cursist doormaakt. Een geslaagd resultaat kan hiervan de weergave zijn en kan het zelfrespect van de cursist opkrikken maar het is niet onze uitsluitende bekommernis.

We geloven in geleidelijkheid en haalbare stappen. We willen van onze cursisten niet per se grote kunstenaars maken maar mensen die creatief groeien. Daarom gaan we in onze lessen steeds van de beginsituatie van onze cursisten uit en proberen dit dan stap voor stap op te tillen naar een hoger niveau. De leerinhouden worden opgebouwd van eenvoudig tot zelfstandig creatief gedrag.

We zijn ons bewust van de dagdagelijkse beperkingen van onze cursisten. Velen onder hen hebben dikwijls niet de mogelijkheid om buiten de lessen zelf nog veel tijd vrij te maken voor hun creatieve passie.

2. De lessen zelf

De lessen zijn voornamelijk praktijkgericht.

De leerkracht maakt gebruik van verschillende didactisch middelen en materialen: voorbeelden uit de kunstgeschiedenis, schema's.

De lessen zijn zodanig opgevat dat de cursist ruimte heeft om zelfstandig te werken en eigen originele initiatieven kan ontplooien.

De cursisten krijgen een duidelijke omschrijving van de opdracht en hoe die opdracht gesitueerd is in het globale leerproces.

Daarna volgt een individuele begeleiding van elke cursist afzonderlijk. In dit stadium van de les probeert de leerkracht vertrekkend van de mogelijkheden van de individuele cursist deze zo ver mogelijk naar het lesdoel op te tillen en te blijven motiveren. Als dezelfde problemen bij verschillende cursisten voorkomen kan dit even klassikaal behandeld worden of onderwerp worden voor een volgende les.

Op het einde van de les of aan het begin van de volgende les is er een groepsevaluatie. Dit is het moment waarop de cursisten hun eigen resultaat kunnen evalueren en kunnen leren van de resultaten van de medecursisten. De leerkracht geeft zijn eigen evaluatie en richtlijnen om zwakkere punten te verbeteren.

Bij de evaluatie van de cursist wordt niet de persoon maar wel zijn werk beoordeeld. Er wordt altijd geëvalueerd in het kader van de lesopdracht zodat de cursist zich niet totaal mislukt voelt. We houden er aan om eerst de positieve aspecten van het resultaat te benadrukken en daarna richtlijnen te geven hoe het resultaat nog verbeterd kan worden.

In de loop van het 4de jaar van de 4de graad start de cursist met een eigen persoonlijke thema of project.

3. De evaluatie

We werken met digitale evaluatiefiches die tweemaal per jaar door de leerkracht worden ingevuld.

Het betreft hier vooral een competentiegerichte procesevaluatie naast een productevaluatie.

Deze evaluatie wordt telkens met de cursisten besproken zodat ze op de hoogte blijven van hun sterke en zwakke punten en van hun persoonlijke creatieve evolutie.

4. De jury

Op het einde van het schooljaar worden de cursisten gejureerd.

1ste en 2de graad=alle leerkrachten van de 1ste en tweede graad + minstens 1 leerkracht van de 3de graad of 4de graad

3de graad=alle leerkrachten van de 3de graad + minstens 1 leerkracht van de 4de graad

4de graad= alle SAA-leerkrachten van een bepaalde optie + minstens 1 leerkracht van een andere optie.

Voor de jurering van de eindjaren 3de graad en 4de graad is ook minstens één persoon van buiten de school aanwezig.

De voorzitter van de jury is de algemeen directeur, de artistiek-pedagogisch directeur of een afgevaardigde.

5. De toelatingsvoorwaarden

Iedereen die voldoet aan de toelatingsvoorwaarden kan zich inschrijven.

Algemene toelatingsvoorwaarden

- Voor het eerste leerjaar van de eerste graad: voldoen aan een leeftijdsvereiste
- Voor een volgend leerjaar binnen dezelfde graad: geslaagd zijn voor het voorafgaande leerjaar
- Voor het eerste leerjaar van een volgende graad:
  - Basiscompetenties verworven hebben die de Vlaamse overheid voor de voorafgaande graad vooropgesteld heeft

En/of

- Voldoen aan een leeftijdsvereiste ten laatste op 31 december van het schooljaar waarvoor men zich inschrijft. *

(Met * wordt verder in dit hoofdstuk verwezen naar deze bepaling over de leeftijdsvereiste)

Het is evident dat de leerling start in het eerste leerjaar van zijn opleiding. Toch kan hij ook in een hoger leerjaar starten op basis van **verworven competenties**, indien de directeur in samenspraak met de leerling en de betrokken leerkrachten oordelen dat dit haalbaar en wenselijk is. Dat kan rechtstreeks, of via een toelatingsperiode. De leerling kan wel niet verplicht worden om in een hoger leerjaar te starten.

Specifieke toelatingsvoorwaarden voor per graad

1ste Graad

Voor het eerste leerjaar van de 1ste graad:

- Ten minste 6 jaar zijn*.

Of

- Jonger dan 6 jaar indien de leerling reeds in het lager onderwijs ingeschreven is. Dit wordt aangetoond door een verklaring van de basisschool dat de leerling effectief in het lager onderwijs ingeschreven is, of ingeschreven zal zijn op 1 september van het schooljaar waarvoor men de leerling inschrijft.

Of

- Ten minste 5 jaar zijn* indien de leerling huisonderwijs volgt. Dit wordt aangetoond door een verklaring op eer van de ouders dat de leerling effectief huisonderwijs volgt.

2de Graad

Voor het eerste leerjaar van de 2de graad:

- De basiscompetenties van de eerste graad verworven hebben.

Of

- Tenminste 8 jaar zijn*.

Of

- Minstens twee volledige schooljaren ingeschreven zijn in het lager onderwijs (verklaring van de basisschool).

Of

- Minstens twee jaar huisonderwijs gevolgd hebben (verklaring op eer van de ouders).

Of

- Specifiek voor beeldende en audiovisuele kunsten: niet ouder zijn dan 12 jaar*. Twaalfjarigen* kunnen ook meteen starten in het eerste leerjaar van de derde graad voor jongeren.

3de Graad**a) Jongeren**

Voor het eerste leerjaar van de 3de graad:

- De basiscompetenties van de 2de graad verworven hebben.
- Tenminste 12 jaar zijn*.
- Niet ouder zijn dan 17 jaar zijn*.

b) Volwassenen

Voor het eerste leerjaar van de 3de graad:

- Ten minste 18 jaar zijn*.

4de Graad

Voor het eerste leerjaar van de 4de graad beeldende en audiovisuele kunsten:

- De basiscompetenties van de 3de graad verworven hebben.
- Ten minste 18 jaar zijn*.

Specialisatiegraad

- De basiscompetenties van de 4de graad verworven hebben.
- Ten minste 18 jaar zijn*.
- Zelfstandig kunnen werken
- Uitwerken van een persoonlijk project.
- Aanwezige groeicapaciteit.